

РЕШЕНИЕ

№ 121

гр. София, 09.01.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XIII КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 25.11.2022 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Миглена Николова

**ЧЛЕНОВЕ: Даниела Гунева
Младен Семов**

при участието на секретаря Александра Вълкова и при участието на прокурора Стоян Димитров, като разгледа дело номер **6550** по описа за **2022** година докладвано от съдия Младен Семов, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.285, ал.1 от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража /ЗИНЗС/, във вр. с глава дванадесета от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/.

Образувано е по касационна жалба на Д. В. М., с ЕГН [ЕГН], предявена чрез адв. Н. С.- САК срещу решение № 2967 от 03.05.2022 г. постановено по адм. дело № 9268 по описа за 2021 г. на Административен съд София - град, I отделение, 5 състав.

С обжалваното решение е отхвърлен като неоснователен иска на Д. В. М. срещу Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ /ГДИН/, с който претендира обезщетение в размер на 20 000 лв. за причинени му неимуществени вреди за периода от 15. 11. 2020 г. до 15. 12. 2020 г. поради попаднала в ухото му хлебарка и липсата на осигурена адекватна медицинска помощ по време на престоя в арестните помещения находящи се в [населено място], [улица], законната лихва от датата на увреждането – 15. 11. 2020 г. до предявяване на исковата молба в размер на 1 377,89 лв., законната лихва от подаването на исковата молба – 20. 07. 2021 г. до окончателното плащане на главницата и направените по делото разноски. Д. В. М. е осъден да заплати по сметка на Административен съд София – град, направените по делото разноски за съдебно-медицинска експертиза в размер на 409,50 лв., както и 5 лева за служебното издаване на изпълнителен лист.

В касационната жалба се излагат оплаквания за неправилност на първоинстанционният акт, поради допуснатото нарушение на процесуалните правила и противоречие с материалния закон. Касаторът поддържа, че са налице предпоставките от фактическия състав на чл.1, ал.1 от ЗОДОВ и чл.284, ал.1 от ЗИНЗС за ангажиране отговорността на ГДИН. Иска се отмяна на първоинстанционното решение и постановяване на акт по същество, с който предявения иск срещу ГДИН да се уважи, да се присъди претендираното обезщетение, както и присъждането на направените разноски за двете съдебни инстанции.

В съдебно заседание пред Административен съд София-град, касаторът се представлява от процесуален представител - адв. С.. Представя писмени бележки. Не претендира разноски.

Ответникът, не изпраща процесуален представител. В отговор на касационната жалба от 14.06.2022 г. и писмено становище от 22.11.2022 г. изразява становище по същество на спора, като отрича основателността на жалбата, като счита решението за правилно, обосновано и законосъобразно. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Представляващият Софийска градска прокуратура прокурор Д. изразява становище за неоснователност на касационната жалба.

Административен съд София-град, Х. касационен състав, след като се запозна с касационната жалба и доводите на страните и прецени събраните по делото доказателства, счита за необходимо да отбележи:

Съдът, като провери служебно, съобразно нормата на чл.218, ал.2 от АПК, съответствието на решението с процесуалните правила и материалния закон, както и с оглед твърденията изложени в касационната жалба и съществуването на настоящият спор, намира за установено следното:

Касационната жалба е допустима. Подадена е в срока по чл.211 АПК от надлежна страна, срещу подлежащ на обжалване акт, при наличие на положителни и липса на отрицателни процесуални предпоставки. По съществуването на спора, с оглед твърденията на страните и даденото първоинстанционно разрешение, съдът приема:

Първоинстанционното решение е валидно и допустимо, но постановено в нарушение на съдопроизводствените правила-касационно основание по чл.209 т.3 предл. второ от АПК, вр.чл.172а ал.2 от АПК и чл.170 ал.3 от АПК.

В подкрепа на изложеното следва да се има предвид:

Първоинстанционният съд е сезиран с искова молба по чл.284 от ЗИНЗС.

Видно от съдържанието на същата, с нея се претендират вреди за нарушение на чл.3 от същия закон изразяващи се в противоправни бездействия, обособими в две групи, както следва:

Към първата група се съотнасят фактическите твърдения на ищеца относно обезщетимите болка и страдания от преживеният инцидент, както и оказаната му болнична помощ и осигурените здравни условия за живот в арестните помещения. По отношение на тази група твърдения е налице произнасяне, в съответствие с проведената съдебно-доказателствена дейност от страна на съдебният състав.

Към втората група твърдения – следва да се съотнесе претенцията на ищеца, обективизирана във факта, че в продължение на повече от едно денонощие от възникване на инцидента не му е оказана болнична помощ, ведно с изложените в тази връзка факти. Спрямо тези обстоятелства на които е основан иска, съдът не е изложил никакви фактически и правни съображения, като не е указал и дължимото

разпределение на доказателствената тежест. От текста на чл.3 ал.2 от ЗИНЗС следва, че лицата, лишени от свобода имат право на медицинско обслужване, срещу което право лежи задължението на затворническата администрация да осигури същото. Така, в хипотезата на незаконосъобразни бездействия и с оглед субсидиарната приложимост на чл. 204 ал.4 от АПК, посочената тежест на доказване лежи върху ответника.

Ето защо, при разпределение на доказателствената тежест между страните съдът е следвало да укаже изрично на ответника да представи доказателства, респ. да ангажира становище относно претендираното противоправно бездействие изразяващо се в непреглеждане от медицинско лице на пострадалият-ищец за периода от 04-04:30ч. сутринта в Неделя, 15.11.2020г. до Понеделник сутринта, когато вече безспорно същият е бил прегледан от лекаря на ареста.

Напълно неизяснен по делото остава и въпроса как е установено, че лицето не е имало необходимост от оказване на медицинска помощ през този период. Неизяснено от съда е и обстоятелството-дължи ли се такава помощ на лице, за което безспорно е установено, че е претърпяло инцидент, в съответствие със спецификите на конкретно претърпеният инцидент.

Макар след детайлен анализ на делото да се установява, че в производството е представеното заключение на вещо лице по допуснатата от съда съдебно-медицинска експертиза, видно от което, състоянието на ищеца не е предполагало оказване на спешна медицинска помощ, то следва да се отбележи, че:

1.Това заключение обаче е дадено в рамките на друга задача,а не в рамките на такава конкретно насочена към установяване на обстоятелствата относно твърдяното противоправно бездействие в очертаният по-горе период.

2. Същото заключение не е анализирано в контекста на подлежащите на правна квалификация обстоятелства и съобразно приложимата нормативна база относно стандартите на оказване на медицинска помощ/спешна, обикновена/.

3. Неизследвано е изобщо обстоятелството дължи ли се медицинска помощ в ситуация, като процесната, в какво следва да се изразява същата,така, че да бъде преценена евентуалната законосъобразност респ. противоправност на претендираното от ответника бездействие.

4. Едва след даване на разрешение на посочените по-горе спорни обстоятелства, следва да е налице и прозинасяне относно основателността на претенцията на ищеца.

Всъщност тук очертаните четири стъпки не изчерпват и не преклудират съдебно-оценъчната дейност при новото разглеждане на спора, която следва да се развие в пълнота, съобразно обстоятелствата преценени като релевантни за установяване на обективната истина,респ. основателността на исковата претенция.

В заключение, правилно съдът е посочил, че съобразно представената от ищеца декларация/стр.32/ последният е заявил, че няма претенции по отношение на медицинското обслужване, но видно от обстоятелствената част на иска, неговите претенции несъмнено се изразяват в липсата на такова за посоченият период от близо едно денонощие /04-04:30ч. сутринта в Неделя, 15.11.2020г. до Понеделник сутринта/.

Безспорно и правилно съдът е установил и приел, че от понеделник сутринта нататък по отношение на лицето е оказвана адекватна медицинска грижа, че е установено адекватно състоянието му и е предписано подходящо лечение. Липсата на съдебно-оценъчна дейност за случилото се в процесният период обаче, съчетано с наличието на претенция за противоправно бездействие в хипотезата в която ответника

е длъжен да действа /арг. чл.3 ал.2 ЗИНЗС/, обосновава извода за допуснато нарушение на съдопроизводствените правила изразяващо се в необсъждане на всички относими за спора обстоятелства, при неуказана на ответника доказателствена тежест и непроизнасяне по изрично заявено от ищеца фактическо обстоятелство – основание на предявеният иск.

Дотук изложеното обосновава отмяна на оспорваното решение и връщане на делото на друг състав на същият съд за ново произнасяне съобразно целият предмет на спора, с който съдът е сезиран. Настоящият състав не следва да се произнася по заявената от страните претенция за разноски, като това следва да стори първоинстанционният съд при новото разглеждане на делото /арг. чл.226 ал.3 от АПК/.

Така мотивиран и на основание чл. 221, ал. 2, предл. второ и чл. 222 ал.2 т.1 от АПК Административен съд София-град, XIII касационен състав

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ Решение № 2967 от 03.05.2022 г., постановено по адм. дело № 9268 от 2021 г. по описа на Административен съд София - град, I отделение, 5 състав.

ВРЪЩА делото за ново разглеждане от друг състав на същият съд, съобразно указанията дадени с мотивите на настоящето решение.

При разглеждане на делото първоинстанционният съд следва да се произнесе и по разноските в настоящата инстанция.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване и протест.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ:

1.

2.